

YLITORNIO, ^{tarkastus} (inventointi) 1981

kohteet YLITORNIO 35 ja 88 - 91

Markku Torvinen

Ylitornion Tengeliönjoen inventoinnin yhteydessä syyskuussa 1981 (kts. Markku Torvisen laatima "Kertomus vuonna 1981 Haapakosken voimalaitoksen rakennushankkeen takia suoritetusta inventoinnista Tengeliönjoella Ylitornion Tengeliön ja Portimojärven kylissä" museoviraston esihistorian toimiston top. arkistossa) saatiin lisätietoja jo aikaisemmin tunnetusta kohteesta YLITORNIO 35 sekä löydettiin 4 aikaisemmin tuntematonta kivikautista asuinpaikkaa: YLITORNIO 88 - 91.

Seuraavassa on paikkakohtaiset selostukset mainituista kohteista, karttaliitteet 1 - 2 sekä valokuvat 1-6 (f. 54697 - 54702).

Helsingissä 6.1.1982

Markku Torvinen

YLITORNIO 35 (Heikka)

Inventointi 1981

PK 2613 12 Portimojärvi

x = 6565

y = 9054

z = 72,5 - 75

K i v i k a u t i n e n a s u i n p a i k k a , luokka II

Löydöt: KM 8326:1 (kiviveitsi) v:lta 1923 sekä aikaisemmin löydetty
ja hukkaantunut taltta;

KM 21296:1-2 (tuuran teelmiä) v:lta 1981

kylä: Tengeliö

tila: Koskenranta 8:11, om. mv. Kaarlo Heikka, os. 95620 Tengeliö,
Aavasaksa

Tengeliönjoen inventoinnin yhteydessä Markku Torvinen tarkasti koh-
teen 18.9.1981. Maanomistajan kertoman mukaan löydöt KM 21296:1-2
ovat peräisin koordinaattien osoittamasta paikasta, joka on hiekka-
peräistä viljelysmaata sijaiten n. 60 m tilan asuinrakennuksesta
luoteeseen. Maasto viettää löytöpaikalla hyvin loivasti etelään.
Tarkastushetkellä löytöalue oli nurmella, joten havaintomahdollisuu-
det olivat heikot. Mitään asuinpaikkaan viittaavaa ei kohteessa
havaittu, mutta esinelöydöistä päättäen on paikalla hyvin todennäköi-
sesti kivikautinen asuinpaikka.

- ks. karttaliite 1

- Valokuva 1 (f. 54697) on otettu Aavasaksa - Sinettä -maantieltä
etelään. Löytökohta on merkitty kuvaan nuolella. Koskenrannan
tilan päärakennus on vasemmalla.

YLITORNIO 88 (Närkki)

Inventointi 1981

PK 2613 09 Aavasaksa

x = 6501

y = 8671

z = 50 - 55

K i v i k a u t i n e n a s u i n p a i k k a , luokka II

Löydöt: KM 21340:1 - 4 (3 kvartsikaavinta ja -iskoksia) vuodelta
1981

kylä: Närkki

tila: RN:o 4:65

Tengeliönjoen inventoinnin yhteydessä Markku Torvinen tarkasti koh-
teen 16.9.1981. Tällöin havaittiin maantie nro 21:n itäpuolella
tiestä n. 20 m:n päässä ja mainitun tien ja Ruotsin Ylitorniolle vie-
vän tien risteyksestä n. 140 m kaakkoon välittömästi pienen paikal-
listien itäpuolella hiekkamaassa em. löydöt n. 10 x 10 m:n alueella.
Maasto viettää lounaaseen. Paikalla kasvaa harvaa pensaikkaa, alus-
kasvillisuutena on heinikkoa ja paikoin on maanpinta paljas. Kulttuu-
rimaata ei kohdassa erottunut. Ollen osittain tiemaana ja sijaiten
pienen "kyläkumpareen" rinteessä liki rakennuksia saatta kohde olla
suurelta osin tuhoutunut.

- kts. karttaliite 2

- Valokuva 2 on otettu lounaasta maantie nro 21:ltä. Löytökohta on
merkitty kuvaan nuolella (f. 54698).

YLITORNIO 89 (Kinnunen)

Inventointi 1981

PK 2613 09 Aavasaksa

x = 6631

y = 8715

z = 60

K i v i k a u t i n e n a s u i n p a i k k a , luokka II

Löydöt: KM 21341:1-3 (kvartsi- ja kivilaji-iskoksia sekä palanutta luuta) v:lta 1981

kylä: Närkki

tila: Kinnunen RN:o 3:12, om. Markku Vuorijoki ja Kauko Kinnunen, os. 95620 Ylitornio.

Tengeliönjoen inventoinnin yhteydessä Markku Torvinen tarkasti kohteen 15.9.1981. Tällöin havaittiin rautatien leikkauksessa radan itäpuolella lähellä leikkauksen ja "ehyen" maanpinnan taitetta em. löydöt n. 10 m:n matkalla radan suunnassa. Tästä löytökohdasta n. 15 m itään pienen hiekkakuopan länsireunasta löytyi yksi kvartsi-iskos. Maaperä on löytöpaikassa hiekkää, viettää länteen ja kasvaa harvaa männikköä. Aluskasvillisuutena on varvikkoa. Kulttuurimaata ei kohdassa erottanut hyvistä havaintomahdollisuuksista huolimatta. Kohde sijaitsee Kaulinrantaan vievän radan varressa Aavasaksan asemalta 300 m pohjoisluoteeseen.

- kts. karttaliite 2

- Valokuva 3 on otettu lounaasta yli radan. Löytökohta on merkitty kuvaan nuolella (f. 54699)

YLITORNIO 90 (Aavasaksa)

Inventointi 1981

PK 2613 09 Aavasaksa

x = 6711

y = 8711

z = n. 80

K i v i k a u t i n e n a s u i n p a i k k a , luokka II

Löydöt: KM 2134¹ (kvartsi-iskoksia 5 kpl) v:lta 1981

kylä: Närkki

tila: Kinnunen RN:o 3:12, om. Markku Vuorijoki ja Kauno Kinnunen,
os. 95620 Ylitornio

Tengeliönjoen inventoinnin yhteydessä Markku Torvinen tarkasti koh-
teen 16.9.1981. Tällöin havaittiin em. löydöt hiekkakuopan metsitty-
neessä koillisreunassa pienellä alueella. Kulttuurikerrosta ei
paikassa erottanut. Maasto viettää länteen, ja maaperä on kivik-
koista heikkoa. Paikalla kasvaa nuorta männikköä.

Tähän Aavasaksan rinteellä sijaitsevaan kohteeseen on Aavasaksan
asemalta matkaa 1100 m pohjoiseen.

- kts. karttaliite 2

- Valokuva 4 on otettu kaakosta. Etualalla metsätie, löytökohta on
merkitty kuvaan nuolella. Taustalla näkyy Tornionjoki (f. 54700).

YLITORNIO 91 (Aavasaksa)

Inventointi 1981

PK 2613 09 Aavasaksa

x = 6720

y = 8704

z = 75-85

K i v i k a u t i n e n a s u i n p a i k k a j a k u o p p a -
r y h m ä , luokka II

Löydöt: KM 21343:1 - 3 (kvartsi- ja kivilaji-iskoksia sekä palanutta
luuta) v:lta 1981

kylä: Närkki

om. Valtio

Tengeliönjoen inventoinnin yhteydessä Markku Torvinen tarkasti kohteen 16.9.1981. Tällöin havaittiin Aavasaksan länsirinteessä olevan sora-kuopan itäreunassa profiilin yläosassa em. löydöt n. 50 m:n matkalla. Välittömästi sorakuopan itäpuolella erottuu terassi. Sen päällä liki sorakuopan reunaa on 9:n kuopan muodostama (n. 60 m:n pituinen) rivi. Kuopat saattavat kokonsa puolesta olla asuinkuoppia tai "kodanpohjia". Maaperä on hiekkaa, paikalla kasvaa männikköä ja aluskasvillisuutena on varvikkoa ja jäkälää.

Kohde sijaitsee Aavasaksan asemalta 1200 m pohjoisluoteeseen ja em. kohteesta (YLITORNIO 90) 100 m luoteeseen.

- kts. karttaliite 2

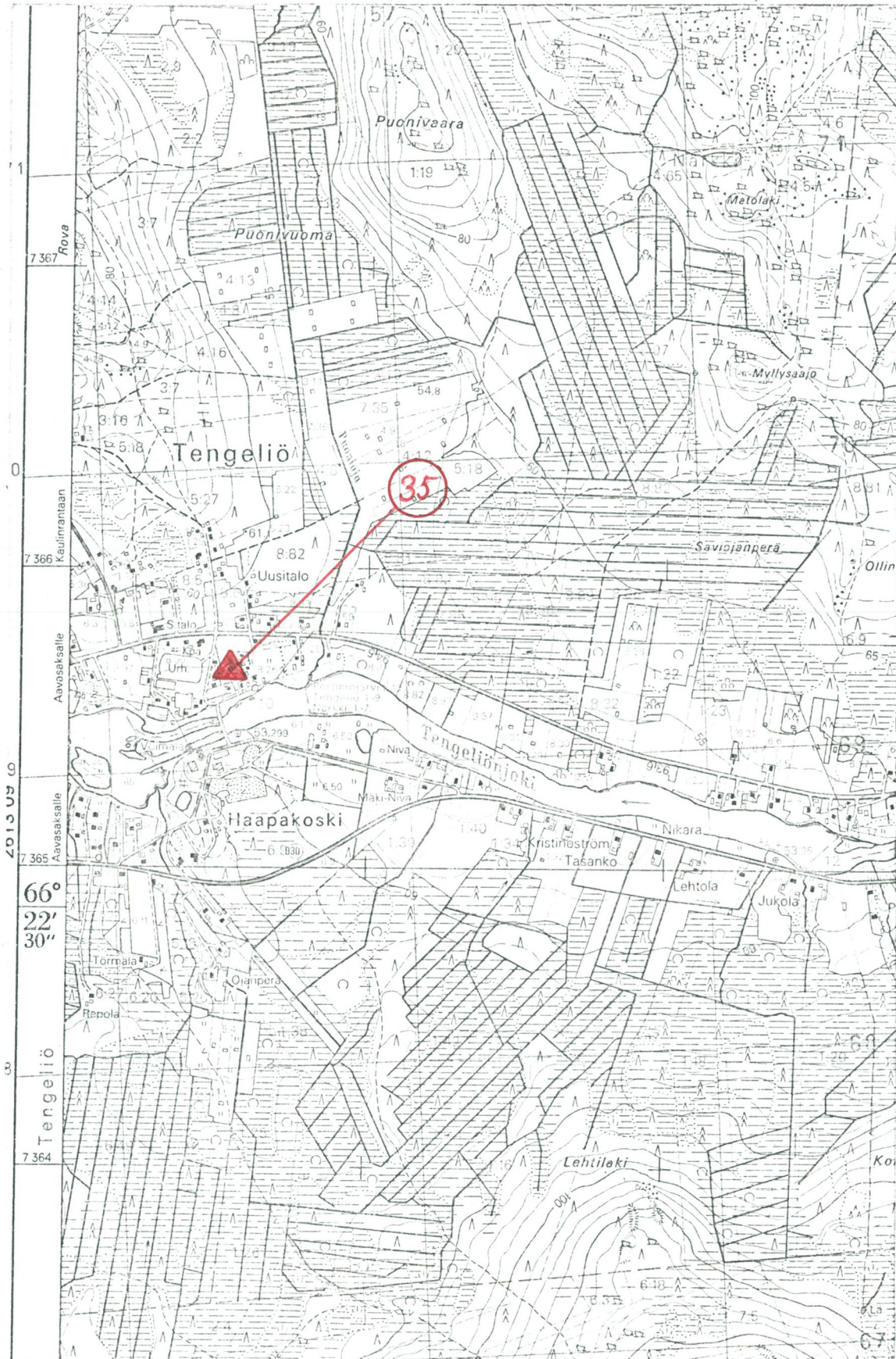
- Valokuva 5 löytöaluetta koillisesta (f. 54701)

- Valokuva 6 kuopparivin pohjoisin kuoppa koillisesta (f. 54702)

2490

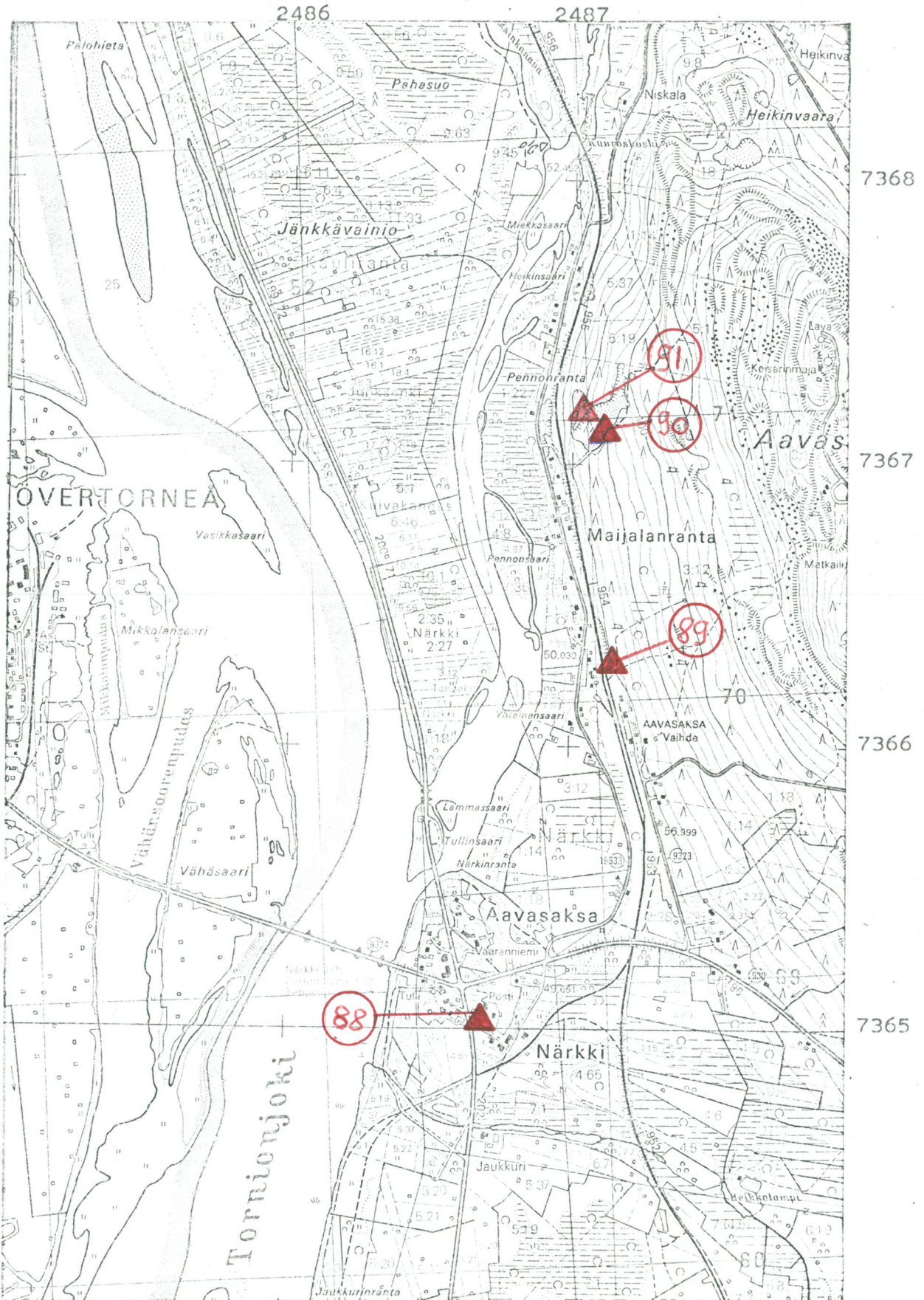
2491

2492

Ote peruskarttalehdestä 2613 12, 1:20 000.

Kohde YLITORNIO 35 (Heikka), kivikautinen asuinpaikka

Ote peruskarttalehdestä 2613 09, 1:20 000.
 Kohde YLITORNIO 88 (Närkki) kivikautinen asuinpaikka, kohde
 YLITORNIO 89 (Kinnunen) kivikautinen asuinpaikka, kohde YLI-
 TORNIO 90(Aavasaksa) kivikautinen asuinpaikka, kohde YLITOR-
 NIO 91 (Aavasaksa) kivikautinen asuinpaikka.

F. 54697

F. 54698

F. 54699

F. 54700

F. 54701

F. 54702